

Dobrosława Świerczyńska

"Stylizacja i zjawiska pokrewne w procesie historycznoliterackim", Stanisław Balbus, "Pamiętnik Literacki" z.2 (1983) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 27/1 (91), 263

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ANTOLOGIA NOWELI POLSKIEJ. 1918-1978. T. 1-2. Wybór i wstęp J. Kajtoch, E. Sabelanka. Kraków 1982, WL, ss. 656, zł 320,-

Antologia gromadzi osiemdziesiąt jeden opowiadań tyluż pisarzy. Podzielone zostały one na trzy części w zależności od momentów dziejowych, których dotyczą. W pierwszej zebrano utwory dotyczące początków niepodległości Polski, przemian społecznych, problemów politycznych do roku 1939 (wliczając w to klęskę wrześniową). Druga część gromadzi nowele tematycznie związane z II wojną światową, trzecia - z powstaniem i rozwojem Polski Ludowej. Dwa utwory - ukazujące pewną ciągłość tradycji - nie wchodzą w skład żadnej części: otwierająca antologię "Wisła" Żeromskiego i zamykające ją "Podróże codzienne. Mazowsze" Iwaszkiewicza. Wśród autorów, których dotyczą krótkie noty biograficzne uzupełniające książkę, przeważają debiutanci z lat trzydziestych.

BP/91/3

K.G.

BALBUS Stanisław: Stylizacja i zjawiska pokrewne w procesie historycznoliterackim. "Pamiętnik Literacki" 1983 z. 2 s. 133-163.

Po przedstawieniu swego rozumienia terminów: tradycja - interpretacja - stylizacja, autor rozpatruje kwestię funkcji, jaką pełni stylizacja i zjawiska z nią często utożsamiane w procesie aktualizacji i interpretacji tradycji literackiej. Przytoczenie pastiszów Wyki oraz utworów Gałczyńskiego, Miłosa, Nowaka, Berenta, Herberta i in. stało się podstawą do scharakteryzowania różnych form stylizacji: aktywnej kontynuacji, przetwarzania, restytucji formy, reminiscencji stylistycznych, frazeologicznych, tematycznych, epigoństwa, modelowania świata przedstawionego itp. Zwrócono uwagę na różne sytuacje komunikacyjne łączące się ze zjawiskiem stylizacji.

BP/91/4

D.Ś.